

การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

Acquisition and Use of Information by Students at King Mongkut's

University of Technology Thonburi

นันทยา พุดแก้ว*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ (2) ปัญหาและอุปสรรค ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า (1) นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์/โครงการ ขณะเดียวกันการแสวงหาสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการแสวงหาสารสนเทศจากเว็บไซต์ รายการออนไลน์ในห้องสมุด (2) นักศึกษามีปัญหาในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การแสวงหาสารสนเทศ, การใช้สารสนเทศ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

Abstract

The objectives of this study were to (1) the acquisition and use of information by the students under study, and (2) problems and obstacles confronting these students in the acquisition and use of information. The results of the study were (1) the students under study exhibited an overall need to use information at a high level for using information in the writing of theses or developing projects. The students revealed acquisition and use of information in an overall picture and for each item at the highest level. Information was acquired from website, from works on the online list of the library (2) the students displayed problems in the acquisition and use of information in an overall picture at a moderate level.

Keywords: Acquisition, Use of Information, King Mongkut's University of Technology Thonburi

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีชื่อเดิมเป็นวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี ซึ่งเป็นวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และในปี 2514 ได้ร่วมกับ วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยเทคนิคไทรคมนาคมเข้าด้วยกัน เป็นสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี 2517 ได้ยกฐานะ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และในปี 2529 สถาบัน

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2541 ทำให้ทางมหาวิทยาลัยพัฒนาและส่งเสริมความสามารถทางวิชาการ แก่ผู้ศึกษาในทุก ๆ ด้าน ให้มีมาตรฐานทางวิชาการสูงขึ้น (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555) จากความมุ่งมั่นที่ผ่านมาทำให้งานวิจัย ของมหาวิทยาลัยก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ จึงเป็นผลให้ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้รับรางวัล เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ (1 ใน 9 แห่ง) ตั้งแต่ปี 2553 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และได้รับการจัดอันดับเป็นมหาวิทยาลัยดีเลิศ ด้านการวิจัย และดีเยี่ยมด้านการเรียนการสอน โดยการจัดอันดับเพื่อประเมินศักยภาพของมหาวิทยาลัยไทย ปี 2548 จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ดังนั้น จากการศึกษาวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงกระบวนการความสำคัญในการเรียนรู้ และการวิจัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตามเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยในด้านการศึกษ การวิจัย การค้นคว้า และการเข้าถึงสารสนเทศ เพื่อเป็นการจัดการความรู้ตามแนวทาง อันนำไปสู่ สังคมแห่งการเรียนรู้ ใช้องค์ความรู้ใหม่เป็นการขยายพรมแดนความรู้ ทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม พัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อเพิ่มโอกาสเข้าถึง การเรียนรู้ทางไกล หรือการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่เป็นการเรียนในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ได้ตลอดชีวิตตามสิทธิที่พึงมี

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,392 คน ในส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 หลักสูตรที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 การแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 3 กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค การแสวงหาและการใช้สารสนเทศ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

3. ผลการวิจัย

3.1 ลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 และศึกษาในหลักสูตรบัณฑิตศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.8

3.2 การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา

ด้านวัตถุประสงค์การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษามีวัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุดมี 2 ข้อ คือ เพื่อประกอบการทำรายงาน/วิจัย และเพื่อประกอบการทำรายงาน

ด้านประเภทสารสนเทศที่ต้องการแสวงหาและการใช้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้สารสนเทศแต่ละประเภท โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อสิ่งพิมพ์ รองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อการเรียนการสอน

ด้านแหล่งการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้แหล่งสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ แหล่งสารสนเทศจากบุคคล แหล่งสารสนเทศบนเว็บไซต์ (search engines) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับน้อย คือ แหล่งสารสนเทศภายใน มจร. แหล่งสารสนเทศภายนอก มจร.

ด้านวิธีการจัดเก็บสารสนเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการจัดเก็บสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จัดเก็บในคอมพิวเตอร์ สิ่งพิมพ์เป็นเอกสาร และส่งเข้าอีเมลล์ของตนเอง

3.3 กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา

กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ จากอาจารย์ จากผู้เชี่ยวชาญ จากเพื่อน และจากบรรณารักษ์

กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จากสารสนเทศบนเว็บไซต์ รองลงมา คือ จากรายการออนไลน์ของห้องสมุด OPAC คำบรรยายจากชั้นเรียน ดูจากชั้นหนังสือ และบรรณานุกรมหนังสือท้ายเล่ม

การลงมือค้นหาสารสนเทศที่ต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการลงมือค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค้นหาจาก OPAC ของ มจร. รองลงมา คือ ค้นหาจากเว็บบนอินเทอร์เน็ต ค้นหาหนังสือบนชั้นหนังสือ ค้นหาตัวเอกสาร (full text) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ค้นหาจาก OPAC ของมหาวิทยาลัยอื่น

การกลั่นกรองสารสนเทศที่ได้รับของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศการกลั่นกรองสารสนเทศที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สืบหาจากเนื้อหาของเอกสาร รองลงมา คือ สืบหารายการแสดงผลการค้นหาจากหน้าเว็บไซต์ สืบหาจากหน้าสารบัญ สืบหาจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศ/บรรณานุกรม/ดัชนี

การประเมินเพื่อคัดเลือกสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ การประเมินเพื่อคัดเลือกสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จากคำแนะนำของอาจารย์ จากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากประสบการณ์ความรู้ความเข้าใจตนเอง และจากคำแนะนำของเพื่อน

การติดตามค้นหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ การติดตามค้นหาสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สอบถามอาจารย์ รองลงมา คือ สอบถาม สืบหารายการชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ จากเว็บไซต์ รับข้อมูลข่าวสารจากห้องสมุด มจร. สอบถามเพื่อน และสอบถามบรรณารักษ์

วิธีการดึงเนื้อหาสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศวิธีการดึงเนื้อหาสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อ่านหน้าจอ บันทึกข้อมูลไว้ พิมพ์สาระสังเขป พิมพ์บรรณานุกรม และจดบันทึก

การพิจารณาความถูกต้อง/ความน่าเชื่อถือของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ การพิจารณาความถูกต้อง/ความน่าเชื่อถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จากชื่อผู้แต่ง รองลงมา คือ จากชื่อหนังสือ จากบรรณานุกรม และจากสารบัญ

3.4 ปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศภายนอก และภายใน มจร. ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ ปัญหาและอุปสรรคภายนอก มจร. และ ปัญหาและอุปสรรคภายใน มจร.

ปัญหา และอุปสรรคในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศภายใน มจร.ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ปัญหา และอุปสรรคในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศภายใน มจร. โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ บางฐานข้อมูลไม่มีข้อมูลฉบับเต็ม สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ ความเพียงพอของสารสนเทศที่ต้องการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการใช้ที่น้อยที่สุด คือ ขาดทักษะภาษาอังกฤษเนื่องจากสารสนเทศส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ

4. อภิปรายผล

การแสวงหาสารสนเทศ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาส่วนมากมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศ เพื่อการทำวิทยานิพนธ์/โครงการ และเพื่อการทำรายงาน/วิจัย ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นมหาวิทยาลัย 1 ใน 9 มหาวิทยาลัยที่ได้รับเลือกให้เข้าโครงการวิจัยแห่งชาติตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาคือ โครงการมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ หรือ Thailand's National Research Universities (NRU) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยของประเทศสู่ระดับนานาชาติ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษา การวิจัยพัฒนา การฝึกอบรม และการประชุมวิชาการในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติซึ่งสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (2551-2565) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551) ในช่วง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554-2556 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้รับการสนับสนุนในรูปงบประมาณวิจัยเป็นกรณีพิเศษ เพื่อดำเนินการวิจัยภายใต้คลัสเตอร์หรือกลุ่มสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยมีความเข้มแข็ง การสนับสนุนดังกล่าวได้มีส่วนร่วมในการช่วยสมทบทรัพยากรวิจัยของมหาวิทยาลัยรวมไปถึงบุคลากรที่ได้ช่วยกันจัดหาจากแหล่งสนับสนุนการวิจัยต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นมหาวิทยาลัยเดียวในประเทศไทยที่ได้รับการจัดอันดับโดย Times Higher Education World University Rankings ให้อยู่ 1 ใน 400 จากมหาวิทยาลัยทั่วโลก 2 ปี ติดต่อกัน คือในปี 2012-2013 อยู่ในอันดับที่ 389 และ 2013-2014 เลื่อนขึ้นเป็นอันดับที่ 349 ในขณะที่การจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในเอเชีย ได้เลื่อนจากอันดับที่ 55 ในปี 2013 เป็นอันดับที่ 50 ในปี 2014 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2557) และนับเป็นอันดับที่ดีที่สุดในอาเซียน ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัยที่ก่อให้เกิดผลงานที่มีคุณค่า และมีความหมาย ทำให้ได้รับการอ้างอิงถึงในแวดวงวิชาการ (citation) และในแง่ของผลประโยชน์ได้จริง

อันเป็นการเพิ่มมูลค่าแก่เศรษฐกิจและคุณค่าแก่สังคม รวมทั้งการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ภายใต้โครงการวิจัยต่าง ๆ

ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีจึงต้องพัฒนาและสร้างผลงานการวิจัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยการดำเนินการต่าง ๆ นั้นจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีมีความยืดหยุ่นในทุก ๆ มิติ ตั้งแต่การบริหารทรัพยากร งบประมาณ/บุคลากร ตลอดจน โครงสร้างพื้นฐานสำหรับงานวิจัย เช่น กองทุนเพื่อการวิจัย คุรุภัณฑ์วิจัย ห้องปฏิบัติการ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี รวมไปถึง สารสนเทศที่ทันสมัยมีความน่าเชื่อถือ ที่นักศึกษาสามารถเข้าใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา

ประเภทสารสนเทศที่มีนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ/ตำรา และการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้เน้นการวิจัยเป็นหลักจึงทำให้มีหนังสือ/ตำรา และฐานข้อมูลที่หลากหลายเพื่อรองรับกับงานวิจัยของนักศึกษา โดยเฉพาะ ฐานข้อมูล e-books ที่มหาวิทยาลัยบอกรับเป็นสมาชิกนอกเหนือจากทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ซึ่งสำหรับข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ ScienceDirect, SpringerLink, CRCnetBASE e-Book และ Kluwer

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีการมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้มีการจัดการเรียนการสอนแบบอาศรม หรือ Residential College--RC โดยเป็นการเรียนแบบในศาสตร์หลาย ๆ ด้าน (multi-disciplinary) ด้วยกลไก การดูแลอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ที่ปรึกษาทำให้นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศจากอาจารย์ได้เป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนทิพย์ คำจันทร์ (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาเรื่องความต้องการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย พบว่ากระบวนการแสวงหาสารสนเทศ โดยเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศจากอาจารย์ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ George and others (2006) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เริ่มต้นการแสวงหาสารสนเทศด้วยการเข้าพบอาจารย์เพื่อขอคำแนะนำในการสืบค้นและแหล่งสารสนเทศ

5. สรุปผลการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีปัญหาและอุปสรรค ทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บางฐานข้อมูลไม่มีข้อมูลฉบับเต็ม เนื่องจากห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีการจัดซื้อฐานข้อมูลทั้งฐานบรรณานุกรมคัดย่อและ Fulltext ดังนั้น เมื่อนักศึกษามีความประสงค์สืบค้นข้อมูลในรูปแบบฉบับเต็ม แต่มีข้อมูลเพียงบรรณานุกรม/บทคัดย่อ จึงส่งผลต่อปัญหาการใช้ข้อมูลเพื่อการเรียนค้นคว้าวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilson (2006) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ

และความต้องการสารสนเทศสารสนเทศ โดยผู้ใช้ต้องแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศทั้งที่เป็นแหล่งทางการและไม่เป็นแหล่งทางการ หรือแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน/เอกชน

ส่วนปัญหาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การขาดทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างจากปัญหาของนักศึกษาในสถาบันอื่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีมีการจัดการทดสอบความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีความเป็นสากลทั้งทางด้านภาษาและความคิดอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะและความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษานับเป็นเป้าหมายสำคัญอีกประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย

โดยในปีการศึกษา 2544 คณะศิลปศาสตร์ได้มีการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนจากโครงการการเรียนภาษาอังกฤษเข้มข้น เป็นการเรียนการสอนหลักสูตร English Preparation Course ซึ่งยังคงเป็นการสอนขั้นพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ และมีการจัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษา 4 ด้าน คือ ทักษะด้านไวยากรณ์ (grammar) ทักษะด้านคำศัพท์ (vocabulary) ทักษะด้านการฟัง (listening) และทักษะด้านการอ่าน (reading) โดยเปิดสอนให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีแรกเข้าของทุกคณะที่มีผลคะแนนโอเน็ต ต่ำกว่าร้อยละ 30 โดยหากคะแนน Pre-test ต่ำกว่าระดับคะแนนร้อยละ 50 จะเข้าเรียนในรายวิชา LNG 101 General English แต่หากระดับคะแนนสูงกว่าร้อยละ 50 จะเข้าเรียนในรายวิชา LNG 102 English Skills and Strategies (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555, หน้า 193)

ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องทำ Pre-test ก่อนเรียน และทำ Post-test หลังเสร็จสิ้นการเรียนของแต่ละทักษะ จากผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่านักศึกษามีพัฒนาการในการเรียนที่ดีขึ้น จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการระดมความร่วมมือทางวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและนอกภูมิภาค และเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมโลก

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนในหลักสูตรสองภาษาจำนวน 10 สาขาวิชา หลักสูตรภาษาอังกฤษ จำนวน 3 สาขาวิชา และหลักสูตรนานาชาติ จำนวน 31 สาขาวิชา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2555, หน้า 194)

ส่วนระดับบัณฑิตศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชา LNG 550 Remedial English Course for Post Graduate Students, LNG 600 In-session English Course for Post Graduate Students และ LNG 601 Foundation English Course for International Programs โดยนักศึกษาจะต้องสอบ Placement Test (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2553, หน้า 101) ตั้งแต่สมัครเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เพื่อวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ และเรียนตามความสามารถของนักศึกษา ถ้านักศึกษาสอบได้ตั้งแต่

76% ขึ้นไป จะได้รับการยกเว้นการเรียนภาษาอังกฤษ ส่วนนักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องเรียนตามวิชาที่ได้กล่าวมา ให้แล้วเสร็จภายใน 3 ภาคการศึกษา นับตั้งแต่เริ่มเข้าเป็นนักศึกษา มิฉะนั้นจะต้องนำผลสอบ TOEFL ภายในเวลาไม่เกิน 2 ปี มาแสดงที่สำนักบัณฑิตศึกษาและกิจการนานาชาติ ซึ่งจะต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 500 (Paper-based) หรือ 173 (Computer-based) ดังนั้น นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จึงมีทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและการแสวงหาและการใช้สารสนเทศได้เป็นอย่างดี

6. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1. ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีมีปัญหาในการเข้าถึงฐานข้อมูลเต็มรูปแบบ เนื่องจากห้องสมุดไม่ได้จัดซื้อฐานข้อมูลเต็มรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นห้องสมุดต้องมีการศึกษาความต้องการของนักศึกษา นักวิจัย เพื่อจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อฐานข้อมูลให้ครอบคลุมต่อความต้องการของนักศึกษาให้มากที่สุด

2. นักศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ห้องสมุดควรจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อแนะนำแหล่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการเรียนและการค้นคว้าสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

7. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในเชิงลึก โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีต่อสารสนเทศของห้องสมุด
3. ควรศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้บริการ
4. ควรศึกษาอย่างละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาแต่ละคณะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และตรงตามต้องการของนักศึกษา

8. เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2553). *ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ เกี่ยวกับบัณฑิตศึกษา 2553-2554* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2555). *รายงานประจำปี 2554*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2557). *รายงานประจำปี 2556*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สุคนธ์ทิพย์ คำจันทร์. (2549). *ความต้องการใช้สารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- George, C., Bright, A., Hurlbert, T., Linke, E. C., St. Clair, G., & Stein, J. (2006). Scholarly use of information: Graduate students' information seeking behavior. *Information Research*, 11(4), 273.
- Wilson, T. D. (2006). Human information behavior. *Informing Science*, 3(2), 49-55.